

DRŽAVNI PROGRAM OBVLADOVANJA RAKA

Zapisnik

Sestanek Strokovnega sveta

Termin: 17. april 2019 ob 14h

Lokacija: Ministrstvo za zdravje, Tivolska 50, 9.nadstropje, sejna soba

Prisotni: Branko Zakotnik, Mojca Gobec, Maksimilijan Kadivec, Mateja Kurir, Urška Ivanuš, Maja Ebert Moltara, Irena Debeljak, Vesna Zadnik, Lucija Tepej Jočič, Manca Drobne, Irma Glaner, Lorna Zadravec Zaletel, Jožica Poličnik

Dnevni red:

1. Kratko poročilo o vplivu presejalnih programov na incidenco in preživetje (B Zakotnik)
2. Pregled zapisnika in sklepov prejšnje seje ter razprava s predlogi po področjih (Priloga: Zapisnik zadnje seje, pismo Ministru za IT)
3. Spletna stran DPOR (www.dpor.si) – pregled, predlogi
4. Razno

1. Kratko poročilo o vplivu presejalnih programov na preživetje (B Zakotnik)

- **glejte Priloga 1**
- Odzivi na vabila presejalnih programov kažejo 4-5 kratno večjo možnost za 5 letno preživetje. Breme raka materničnega vratu se je v Sloveniji zmanjšalo za 60%, debelega črevesja in danke pa za 20%
- Vse tri presejalne programe izvajamo po priporočilih Evropske komisije, ki bo tudi vodilo za eventualno uvajanje novih presejalnih programov, katere bomo seveda v Strokovnem svetu DPOR natančno proučili in izdali predlog za izvajanje v Sloveniji.

Sklep: Zora, Dora in Svit so strokovno in stroškovno upravičeni. Strokovni svet DPOR bo na pobudo Evropske komisije izdal mnenje o morebitnih drugih presejalnih programih.

2. DPOR: poročilo o specifičnih ciljev programa v 2018 in načrti za 2019:

- **Primarna preventiva (M. Gobec):**
  - B. Zakotnik v začetku pove, da ima Register raka v sodelovanju s kliniki v planu izdati knjigo preživetja do konca 2019. Predlaga, da bi do jeseni 2020 podobno pripravili analizo vpliva primarne preventive na incidenco raka (sodelovanje Register raka, NIJZ in MZ).
  - M. Gobec podpre predlog B. Zakotnika in predlaga, da se v ta namen oblikuje skupina strokovnjakov, ki si to delo opredeli v plan dela nalog.

Sklep: Do konca maja 2019 se imenuje skupina strokovnjakov (urenikov) za izdelavo publikacije o vplivu ukrepov primarne preventive na incidenco raka v RS (Register raka, NIJZ, MZ).

- V nadaljevanju M. Gobec poroča, da bo s 1.1.2020 uvedena enotna embalaža za tobačne izdelke, na podlagi Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov je bilo sprejetih 7. Pravilnikov (<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6717>), izdanih je bilo 6.500 dovoljenj za prodajo tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov. Na prehrani in gibanju se uresničujejo aktivnosti akcijskega načrta, kar je 170 ukrepov v sodelovanju z različnimi ministrstvi in drugimi deležniki, uveljavljen je Pravilnik o najvišji dovoljeni vsebnosti trans maščobnih kislin v živilih. Ministrstvo je sofinanciralo razvoj mobilne aplikacije »Veš kaj ješ«, ki omogoča lažjo primerjavo izdelkov in njihovih hranil (npr. sladkorja, soli, maščob,..). Na področju alkohola ministrstvo podpira številne promocijske kampanje (Planica, Slovenija piha 0,0) tudi v sodelovanju z AVP in programe nevladnih organizacij. Na področju cepljenja vračamo zaupanje v cepljenje. Cepljenje deklic za HPV se je povečalo na 50%, NIJZ bo do konca leta 2019 vložil vlogo na zdravstven svet glede cepljenja dečkov. Ministrstvo še naprej izdatno podpira programe nevladnih organizacij na področju obvladovanja raka.
  - L. Z. Zaletel predlaga več poudarka na ozaveščanju pravih temeljnih postopkov oživiljanja – pravi položaj nezavestnega več predvajati na televiziji. I. Glaner bo to pobudo predstavila na medresorskem sestanku.
- **Sekundarna preventiva:**

Imenovan je bil Usmerjevalni odbor presejalnih programov na Ministrstvu za zdravje. Čakajo sklic sestanka vodij vseh presejalnih programov.

    - **ZORA** (U. Ivanuš):
      - Ureja se mreža kolposkopskih centrov, opažajo slabšo kakovost citologije zaradi dumping cen na področju ginekologije
      - Preprečiti je potrebno slabšanje kakovosti citologije, saj se bo to poznalo na incidenci
      - Uvajajo nov informacijski sistem.
    - **DORA** (M. Kadivec):
      - Letno poročilo za leto 2018 bo do konca aprila objavljeno na spletni strani DORE;
      - Programske smernice so v zadnji fazi priprave, maja 2019 jih bo obravnaval Strokovni svet programa DORA;
      - Pri prenovi informacijskega sistema, ki se uporablja v programu DORA (aplikacija DORA), prihaja do zamud;
      - V Splošnem dogovoru je po potrditvi Programskih smernic potrebno spremeniti dikcijo (MZ oz. ZZZS), da morajo vsi stacionarni presejalni centri izvajati presejanje skladno s Programskimi smernicami programa DORA, saj Strateški načrt programa DORA 2015-2020 in pripadajoče priloge s sprejetjem Programskih smernic niso več merodajne;
      - Prihaja do delnega zastoja pri slikanju žensk, ki je nastal zaradi več razlogov, med njimi je pomanjkanje radioloških inženirjev, ki izvajajo mamografije. Po delovni zakonodaji ob nastopu nosečnosti (v radiologiji) ne smejo takoj zaposliti nadomestnega radiološkega inženirja. Potrebno je preveriti, ali obstaja možnost, da se ob nastopu nosečnosti radiološkega inženirja, ki zaradi

ionizirajočega sevanja mamografskega slikanja ne sme več izvajati, takoj nadomesti z novim kadrom, ki bo lahko izvajal slikanje;

- Glede čakalnih dob na operacijo v program DORA za Goriško regijo smo preverili uradne podatke in jih podajamo v **Prilogi 2**. Pomembnih razlik med regijami ni.

Sklep: M. Kadivca prosimo za predlog rešitve nastalega problema zastoja pri rednem slikanju. Predlog poslati na koordinator-dpor@gov.si do **22.5.2019**, ki se ga bo reševalo na ravni ministrstva in OIL.

○ **SVIT** (Irena Debeljak):

- Uspešno so obeležili 10. obletnico delovanja Programa Svit. V mesecu marcu 2019 so potekale številne promocijske aktivnosti. Odziv je bil zelo dober.
- Sprejet je bil Splošni dogovor 2019, v okviru katerega so zagotovljena dodatna finančna sredstva za sedacijo/globoko sedacijo ob kolonoskopiji, za osebe z ustrezno zdravstveno indikacijo.
- Delajo na možnosti elektronske prijave ciljne populacije v Program Svit, iščejo ustrezne informacijske rešitve (GDPR, certifikat ali digitalno potrdilo).
- U. Ivanuš predlaga, da bi uvedli sistem vabljenja na platformo E-zdravja za vse tri presejalne programe.
- Izpostavljen je problem prebivalcev z začasnim bivališčem in prebivalcev ob obmejnem področju. M. Gobec pove, da status z zadržanim zavarovanjem rešujejo z ZZS. Dopolnili bodo njihove Pravilnike in razširili na presejalne programe in preventivne programe. Zadeva se že rešuje. Dokončne rešitve je potrebno opredeliti v okviru Usmerjevalnega odbora presejalnih programov.

● **Celostna rehabilitacija** (L. Zaletel Zadravec):

- Na Onkološkem vikendu bodo predstavljene Smernice celostne rehabilitacije za raka dojke in možganskega tumorja pri otrocih.
- Predviden je Pilotni projekt celostne rehabilitacije bolnic z rakom dojke, ki bo potekal na OIL. Evalvacijo projekta bo vodil Register raka RS. DS za celostno rehabilitacijo bo natančno opredelila vsebino pilota.
- Predvidena je uvedba Registra poznih posledic zdravljenja raka pri otrocih (Register raka RS)
- GD Gobec pove, da bo navedeno financirano preko Ciljno raziskovalnih projektov – prijave bodo možne čez poletje. Pomembno bo sodelovanje OIL kot nosilca strokovnega napredka tudi na področju celostne rehabilitacije.

● **Paliativna oskrba:**

- M. Lopuh opravičila izostanek. Poročila smo prejeli naknadno. Glejte **Prilogo 3**.
- Smernice za paliativno oskrbo onkoloških bolnikov vključno s kadrovskimi potrebami so v izdelavi in bodo pripravljene pred poletjem (M. Ebert Moltara)
- UKC Maribor je pobudnik posveta o paliativni oskrbi v Državnem svetu (19.6.2019). O paliativni oskrbi je potrebno spodbuditi javno razpravo.
- Maribor ima ustanovljen Inštitut za paliativno oskrbo, ki še ni zaživel
- Prioritetni cilj zadnje seje Strokovnega sveta in nadzornega sveta je bil, da morajo vse bolnišnice v Sloveniji imeti paliativne time. V tej smeri se seveda ni

nič dogajalo. Člani Strokovnega sveta še vedno menijo, da je to sklep, ki ga je potrebno prioritarno uresničiti. V ta namen predlagajo, da se OIL, UKC MB in še ena ali dve regionalni bolnišnici povežejo in skupaj podajo vlogo v Splošni dogovor na osnovi predlaganih Smernic in na njih utemeljenega izračuna. Naloga MZ in koordinatorja DPOR je, da pri teh pogajanjih to vlogo podpre, saj gre za prioritarno nalogo DPOR.

Sklep: Paliativno oskrbo za vse bolnišnice je potrebno uvrstiti v Splošni dogovor.

- **Raziskovanje :**
    - V letu 2018 imeli z bivšo državno sekretarko Pio Vračko kar nekaj sestankov na temo spremembe zakonodaje in možnosti ustanovitve fundacije v Sloveniji. Zaradi političnih sprememb bodo potrebni ponovni pogovori in dogovori.
  - **Diagnostika in zdravljenje:**
    - Mreža za diagnostiko, zdravljenje in spremljanje bolnic z rakom dojke je v strokovni diskusiji, predvidoma bo izvedena do konca leta 2019
  - **Spremljanje bremena raka (V. Zadnik):**
    - Spremljanje bremena raka z aktivno registracijo je problem na nivoju stroke, ki ne vnaša podatkov kot je potrebno in na nivoju IT podpore, kjer je pri nekaterih bolnišnicah potrebno pobirati podatke iz treh različnih platform z različnimi zakonitostmi, zato bi bilo nujno uvesti enoten IT sistem zajemanja podatkov v slovenskem zdravstvu.
    - Dokler zdravniki ne bodo pravilno in sproti vnašali strukturiranega odpusta, kvalitetno spremljanje ne bo možno. Glede pomanjkanja zdravnikov pa bi bilo smiselno te funkcije prenesti na drug strokovno usposobljen medicinski kader.
  - **Informacijska podpora:**
    - B. Zakotnik pove, da je cilj tega sklopa je poenotenje IT v slovenskih bolnišnicah skladno z E-zdravjem. Predlog in analiza stroškov IT je bila podana v pisni obliki S. Fakinu. Predlog je potrebno predstaviti novemu ministru (B. Zakotnik).
    - Uspeli smo spremeniti način prenosa digitalnih slik, ki se sedaj prenašajo preko E-zdravja. Sistem je sicer zdaj bolj prijazen kot prejšnje prenašanje CD-je, vendar je kljub temu zamuden in z možnostjo napak (klic na telefonsko št. radiološkaga oddelka bolnišnice, kjer se dajo podatki bolnika z datumom in vrsto preiskave)
    - M. Kadivc predlaga enoten PACS za celo Slovenijo.
    - L. T. Jočič pove, da je uvedba poenotenega PACS finančno prevelik zalogaj.
    - Smiselno bi bilo napraviti finančno analizo trenutne situacije in enotnega PACS sistema.
- 3. Razno**
- Pri izračunu 10 obletnice DPOR je prišlo do napake. Le ta bo jeseni 2020. Vsi se strinjajo, da bi to obletnico obeležili in sicer z publikacijo o vplivu Primarne preventive na incidenco, rezultati presejalnih programov na incidenco in preživetje ter publikacijo o vplivu zdravljenja na preživetje.

- Člani Strokovnega sveta so vabljeni, da do naslednje seje pregledajo spletno stran www.dpor.si in podajo svoje predloge za izboljšavo na koordinator-dpor@gov.si

Zapisala: Jožica Poličnik, Ministrstvo za zdravje